

Vuoden 2024 aikana jätetyt aloitteet

KH 21.01.2025 § 14
4/00.00.02.00/2025

VALTUUSTOALOITTEET

Kunnan hallintosäännön 117 §:n mukaan valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Kunnanhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kunnanhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

Vuoden 2024 aikana on jätetty seuraavat valtuustoaloitteet:

Hyrynsalmen sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän 25.4.2024 valtuustoaloite (KV 25.4.2024 § 8):

” Orpon hallitus päätti huhtikuun 2024 kehysriihessä useista merkittävistä suomalaisen hyvinvointivaltion heikennyksistä. Erityisen haitallinen leikkaus on koulutuksen järjestäjiäkin koskettava päätös rajoittaa toisen asteen opiskelijoiden maksuttomia oppimateriaaleja ja ylioppilastutkintomaksuja sen vuoden loppuun, jolloin opiskelija täyttää 18 vuotta.

Maan hallituksen päätös romuttaa maksuttoman ja yhdenvertaisen mahdollisuuden suorittaa toisen asteen koulutus. Toimenpiteellä tavoitellaan vain 12 miljoonan euron vuosittaista säästöä valtakunnallisesti, mutta toteutuessaan se lisää nuorten ja perheiden eriarvoisuutta. Vuoden 2022 Lukiolaisbarometrin mukaan maksuttomien oppimateriaalien tarjoaminen on lisännyt lukiokoulutukseen hakeutumista erityisesti niiden opiskelijoiden kohdalla, joiden vanhemmista kumpikaan ei ole korkeakoulutettu, vähintään toinen vanhemmista on työtön tai joiden äidinkieli ei ole suomi. Toiseen asteen tutkinnon suorittamisella on myös selvä vaikutus myöhempään sijoittumiseen työmarkkinoille. Hallituksen esitys kohdistuu siis nimenomaisesti jo valmiiksi heikommassa asemassa oleviin nuoriin ja perheisiin lisäten eriarvoisuutta kaikkialla Suomessa. Päätetyllä koulutusleikkauksella saavuttaisiin vain minimaalista julkisen talouden säästöä ja se lisäisi nuorten eriarvoisuutta sekä kaventaisi vähintään osan nuorista tulevaisuuden mahdollisuuksia.

Lisäksi säästö on Hyrynsalmen näkökulmasta toteuttamiskelvoton. Esimerkiksi oppikirjojen, erilaisten opetusvälineiden ja tietokoneiden kerääminen pois opiskelijoilta sekä e-kirjalisenssien katkaiseminen kesken abiturienttivuotta tai opintojen loppurutistusta on arkijärjen vastaista ja erittäin haastavaa toteuttaa. Se myös lisäisi jo

entisestään kuormittuneen opetushenkilöstön työkuormaa. Pahimmassa tapauksessa oppimateriaalien maksullisuudella olisi myös vaikutusta opinnoissa menestymiseen ja tutkinnon valmistumiseen. Vaihtoehtoisesti lukuisten pienten laskujen ym. maksujen laskuttaminen nuorilta opiskelijoilta aiheuttaa lisää hallintotaakkaa sekä -kuluja kunnille.

Valtuutetuille kuuluvaa aloiteoikeutta käyttäen sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää, että:

- 1) Hyrynsalmen edunvalvonnan tavoitteeksi asetetaan valtioon vaikuttaminen, jotta päätetty koulutusleikkaus perutaan asian jatkovalmistelussa yllä mainituilla perusteilla ja*
- 2) Hyrynsalmi päättää selvittää eri keinot turvata aidosti maksuton ja yhdenvertaisen toisen asteen koulutus oppivelvollisuutta suorittaville asukkailleen kustantamalla yli 18 -vuotiaiden toisen asteen oppimateriaalit, mikäli valtio toteuttaa koulutusleikkauksen.”*

Toimenpide:

Hallituksen suunnittelema toisen asteen maksuttomuuden rajaaminen alle 18 -vuotiaisiin peruutettiin valtion talousarvioesityksessä 2025. Kunnan erillisille toimenpiteille asiassa ei ole tarvetta.

Valtuustoaloite maastopyöräilyreitin rakentamisesta Kirkonkylän ja Ukkohallan välille 29.8.2024 (KV 29.8.2024 § 21):

"Esitämme valtuustoaloitteena, että Hyrynsalmen kirkonkylän ja Ukkohallan välille aloitetaan suunnittelemaan ja rakentamaan maastopyöräilyreitti. Reitti olisi kesäaikaan käytössä, joten nykyistä hiihtolatupohjaa (yhdyslatu kirkonkylä-Ukkohalla) voitaisiin hyödyntää valtaosin, jolloin rakentamiskustannuksetkin olisivat maltilliset. Valtuustoaloitteessa esittämällemme reitille on tullut aloitteentekijöille toiveita niin kuntalaisilta kuin matkailijoiltakin.

Hyrynsalmella 29.8.2024

Jussi Tolonen, SDP, Markku Bäckman, SDP, Juha Hankkila, SDP."

Toimenpide:

Maastopyöräreittiä Kirkonkylän ja Ukkohallan välille ei ole toistaiseksi valmisteltu, eikä siihen ole varattu erillistä määrärahaa vuodelle 2025. Reittiä tarkastellaan alkukesästä 2025 huomioiden kustannustehokkuus sekä käyttäjänäkökulma. Lisäksi selvitetään reitistön sopimustilanne kesäkäytön näkökulmasta. Jos reitin toteuttaminen vaatii vain vähäisempiä toimenpiteitä, sen toteuttaminen on mahdollista syyskesällä 2025. Mikäli reitin toteuttamiseksi tarvitaan esimerkiksi laajempaa pitköspuiden rakentamista, ne ajetaan maastoon talvella 2025-2026 ja itse reitti voidaan toteuttaa kesällä 2026.

KUNTALAISTEN ALOITTEET

Kuntalain 23 §:n mukaan kunnan asukkaalla, kunnassa toimivalla

yhteisöllä ja säätiöllä sekä sillä, joka omistaa tai hallitsee kiinteää omaisuutta kunnassa on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa koskevissa asioissa. Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita palveluaan koskevassa asiassa. Valtuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettut toimenpiteet. Myös aloitteen tekijälle ilmoitetaan suoritettut toimenpiteet. Kunnan hallintosäännön 148 §:n mukaan kunnanhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Vuoden 2024 aikana on jätetty seuraavat kuntalaisaloitteet:

Poromiehentien ja Jäkälätien kunnostuksia koskevan kuntalaisaloitteen uusiminen, 8.8.2024 ja 13.8.2024. Aloitteen tekijä uusii aiemmin tekemänsä aloitteen Poromiehentien ja Jäkälätien kunnostamiseksi. Aloitteen tekijä korostaa erityisesti Poromiehentien osalta lisääntynyttä liikennettä, tien huonoa kuntoa sekä liikenneturvallisuuden huomiointia.

Toimenpide:

Talousarvioon 2025 ja taloussuunnitelmaan 2026-2027 on varattu investointeihin Poromiehentielle suunnittelumääräraha 10 000 euroa vuodelle 2025 ja toteutukseen 350 000 euroa vuodelle 2026. Jäkälätien kunnostamiseen on varattu 110 000 euroa vuodelle 2027. Koskitien peruskorjausta suunniteltiin ja sen toteutukseen on varattu 80 000 euroa vuodelle 2025.

Aloite Hyrynsalmen kunnantalon rakennusperinnön suojelu, 30.8.2024. Aloitteen tekijä esittää, että Hyrynsalmen kunnantalo suojellaan rakennusperinnöltään merkittäväksi kohteeksi.

Toimenpide:

Aloite on välitetty valmisteltavaksi kiinteistön omistavalle Kt Oy Hyrynsalmen Virastotalolle. Aloitteen johdosta ei toistaiseksi ole tehty muita toimenpiteitä.

Aloite Hyrynsalmen jääkiekkokaukalon kattamiseksi, 6.11.2024. Kattaminen mahdollistaisi jään käytön myös kovalla lumisateella ja muuten huonolla säällä. Kattamisen seurauksena kaukalon lumitöiden tarve vähenisi merkittävästi, josta muodostuisi säästöjä. Säästöjä syntyisi myös, kun kevätaurinko ei pääse sulattamaan jäätä aiheuttaen lisääjädytystarvetta. Kesäisin kaukalon paikalle voitaisiin rakentaa tenniskenttä, jonka käyttö olisi mahdollista sääolosuhteista riippumatta.

Toimenpide:

Talousarvioon 2025 on varattu 30 000 euron määräraha kaukalon kattamisen suunnittelemiseksi. Osana suunnittelua on tehty tutustumiskäyntejä lähialueella lähiaikoina toteutettuihin

jääkiekkokaukaloiden kattamisiin sekä tutustuttu naapurikuntien vastaavien hankkeiden toteuttamisprosesseihin. Kun kattamisen toteutustapa, kustannusarvio sekä rahoitus on selvitetty, varataan määrärahat vuoden 2026 talousarvioon.

VAIKUTTAMISTOIMIELIMIEN ALOITTEET

Nuorisovaltuusto ja vammais- ja vanhusneuvosto eivät tehneet aloitteita vuonna 2024.

Lisätietoja asiasta antaa hallintopäällikkö, p. 044 7104406, heini.pirttiaho@hyrynsalmi.fi.

KUNNANJOHTAJA:

Kunnanhallitus saattaa aloitteet ja niiden johdosta tehdyt toimenpiteet kunnanvaltuuston tietoon.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi esityksen.